

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-550-M-38/17-02-10

Zagreb, 10. ožujka 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Stipe Petrine, općinskog načelnika Općine Primošten, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 171. sjednici, održanoj 10. ožujka 2017.g., daje sljedeće

MIŠLJENJE

Suci općinskih sudova nisu dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, stoga Povjerenstvo nije nadležno odlučivati o eventualnom sukobu interesa nastalom u obnašanju sudačke dužnosti. S obzirom da suce općinskih sudova ne obvezuju odredbe ZSSI-a, suci općinskih sudova nisu dužni niti ovlašteni podnijeti zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva u smislu članka 6. ZSSI-a. Procesna pitanja izuzeća ili otklona konkretnog suca općinskih sudova od postupanja u određenom predmetu uređena su procesnim zakonima, primjerice odredbama Zakona o parničnom postupku, Zakona o kaznenom postupku, i dr. Za pitanja koja nisu riješena procesnim odredbama, a koja bi mogla predstavljati stegovnu odgovornost sudaca općinskih sudova, nadležno je Državno sudbeno vijeće.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Stipe Petrina, općinski načelnik Općine Primošten. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u zahtjevu u bitnom navodi da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u pravnoj stvari tužitelja Krešimira Krnića protiv tuženika Stipe Petrine, radi naknade štete, delegirao postupak s Općinskog suda u Šibeniku na Općinski sud u Zadru, kao drugi stvarno nadležni sud, uz obrazloženje da je svrsishodna delegacija dopuštena s obzirom da je tužitelj u konkretnom postupku ujedno sudac Općinskog suda u Šibeniku.

Na istovjetan način Vrhovni sud Republike Hrvatske je u pravnoj stvari tužiteljice Maje Šupe protiv tuženika Stipe Petrine, radi naknade štete, delegirao postupak s Općinskog suda u Šibeniku na Općinski sud u Splitu kao drugi stvarno nadležni sud s obzirom da je tužiteljica također ujedno sutkinja Općinskog suda u Šibeniku.

Dužnosnik nadalje navodi da je punomoćnik suca Krešimira Crnića i sutkinje Maje Šupe, dugogodišnji šibenski odvjetnik Željko Živković. S obzirom da odvjetnik Željko Živković u određenom broju postupaka zastupa druge stranke u predmetima koji se vode na Općinskom sudu u Šibeniku, a u kojima sude suci Krešimir Krnić i Maja Šupe, dužnosnik Stipe Petrina od Povjerenstva traži mišljenje, jesu li se navedeni suci povodom davanja punomoći odvjetniku Željku Živkoviću za zastupanje u njihovim privatnim sporovima, trebali izuzeti od postupaka u kojima su sudili kao suci, a u kojima je isti odvjetnik odnosno odvjetnik Željko Živković, zastupao jednu od stranaka u postupku, bilo kao punomoćnik tužitelja, tuženika ili okrivljenika te jesu li prije davanja punomoći odvjetniku Željku Živkoviću trebali zatražiti mišljenje Povjerenstva. Dužnosnik ističe važnost očuvanja nepristranosti i objektivnosti sudaca te smatra da su suci Krešimir Krnić i Maja Šupe u privatnom odnosu s odvjetnikom Željkom Živkovićem, koji pri tome, u predmetima u kojima navedeni suci sude, zastupa jednu od stranaka u sporu i ima interes uspjeti u postupku u kojoj pruža usluge odvjetničkog zastupanja.

Uz zahtjev je priloženo rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gr1 244/16-2 od 13. lipnja 2016.g., tužba tužitelja Krešimira Krnića, zastupanog po punomoćniku, odvjetniku Željku Živkoviću iz Šibenika, rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gr1 413/12-2 od 29. lipnja 2012.g., rješenje Općinskog suda u Splitu broj Pmet-31/12 od 26. studenog 2014.g. i ispis podataka sa internetskih stranica Hrvatske odvjetničke komore o odvjetniku Željku Živkoviću.

Dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje jesu li se suci Krešimir Krnić i Maja Šupe trebali sami izuzeti iz postupaka u kojima su sudili, a u kojima je odvjetnik Željko Živković kao odvjetnik zastupao jednu od stranaka u sporu te jesu li suci prije davanja punomoći odvjetniku Željku Živkoviću trebali zatražiti mišljenje Povjerenstva, s obzirom da postoji veliki broj drugih odvjetnika koji su mogli preuzeti zastupanje navedenih sudaca, a u javnom je interesu da suci zadrže neovisnost i objektivnost. Dužnosnik ističe kako odnos stranka – odvjetnik nije samo poslovan, već je u određenom smislu i osoban te se može zaključiti kako dužnosnik ukazuje da suci ne bi trebali davati punomoć za zastupanje odvjetnicima s kojima su u prijateljskim vezama, a čijim strankama prihvaćaju ili odbijaju tužbene zahtjeve ili odlučuju o njihovoj krivnji i odgovornosti.

Povjerenstvo utvrđuje kako podneseni zahtjev ne predstavlja zahtjev dužnosnika u smislu članka 6. ZSSI-a, s obzirom da se dužnosnik Stipe Petrina ne nalazi u osobnoj dvojbi je li neko njegovo postupanje u skladu s načelima djelovanja propisanim odredbama ZSSI-a, već se podnesenim zahtjevom traži načelno tumačenje o pitanjima sukoba interesa.

Člankom 3. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je tko su dužnosnici odnosno obnašatelji dužnosti u smislu toga Zakona. Time je ujedno propisan i doseg primjene odredbi ZSSI-a kao i djelokrug rada i nadležnost Povjerenstva. Suci općinskih sudova nisu dužnosnici u smislu ZSSI-a te stoga Povjerenstvo nije nadležno odlučivati o eventualnom sukobu interesa nastalom u obnašanju sudačke dužnosti.

Odredbama Glave treće Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 89/14., u daljnjem tekstu ZPP) uređena su pitanja izuzeća suca od rada u pojedinom sudskom postupku. Primjerice, člankom 71. točkom 7. ZPP-a propisano je da sudac ne može obavljati sudačku dužnost, ako postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost. Člankom 72. ZPP-a propisano je da će sudac, ako smatra da postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost obavijestiti o tome predsjednika suda, koji će odlučiti o izuzeću. Do donošenja rješenja predsjednika suda sudac može poduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode. Člankom 73 ZPP-a, propisano je da Stranke mogu tražiti izuzeće suca koji sudjeluje u određenom postupku. Stranka je dužna podnijeti zahtjev za izuzeće suca čim sazna da postoji razlog za izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave pred prvostupanjskim sudom, a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke. Odredbama članka 75. ZPP-a propisano je da kad sudac pojedinac sazna da je stavljen zahtjev za njegovo izuzeće, dužan je obustaviti svaki rad na tom predmetu, a ako je izuzeće zatraženo zbog razloga iz članka 71. točke 7. ovoga Zakona, može do donošenja rješenja o zahtjevu poduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode. Iznimno sudac može rješenjem protiv kojega nije dopuštena žalba odlučiti nastaviti s radom ako ocijeni da je zahtjev za izuzeće očito neosnovan i da je postavljen radi sprječavanja ili ometanja suda u poduzimanju određenih radnji, odnosno radi odugovlačenja postupka. No propisano je i da će sud novčano kazniti stranku ako se utvrdi da je zahtjev za izuzeće očito neosnovan i da je podnesen samo zato da bi se omelo ili spriječilo sud u poduzimanju nekih radnji ili radi odugovlačenja postupka.

Povjerenstvo nije nadležno preispitivati je li u konkretnim sudskim sporovima koje su pokrenuli suci Krešimir Krnić i Maja Šupe kao tužitelji protiv dužnosnika kao tuženika, došlo do povrede odredbi ZPP-a, već su za to nadležni viši sudovi i postupku povodom podnesenog zakonom propisanog pravnog lijeka.

Člankom 118. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/1., 76/10., 85/10. i 8/14) propisano je da je sudbena vlast samostalna i neovisna. Člankom 2. Zakona o sudovima („Narodne novine“ broj 28/13., 33/15., 82/15. i 82/16.) propisano je da su sudovi tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno, u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Na temelju članka 42. Zakona o Državnom sudbenom vijeću („Narodne novine“ broj 116/10., 57/11., 130/11., 13/13. 28/13. i 82/15.) propisano je da je Državno sudbeno vijeće, između ostalog, nadležno i za vođenje stegovnog postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti sudaca. Pri tome je člankom 62. stavkom 2. točkom 6. Zakona o državnom sudbenom vijeću, kao jedno od stegovnih djela, propisano i nanošenje štete ugledu suda ili sudačke dužnosti na drugi način.

Slijedom navedenog, tumačenje može li u situaciji na koju ukazuje dužnosnik biti nanesena šteta sudačkoj dužnosti na neki drugi način, odnosno je li obavljanjem sudačke dužnosti u predmetima u kojima je punomoćnik jedne od stranaka u sporu isti odvjetnik koji zastupa suca u njegovim privatnim postupcima narušena neovisnost i nepristranost tog suca, u nadležnosti je Državnog sudbenog vijeća.

PREDsjednica Povjerenstva

Dalija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Stipe Petrina, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana